

Riskienhallintasuunnitelma

Sote ihmisen
kokoiseksi.

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Toimintaympäristö ja tavoitteellisuus	4
Keusoten kokonaisvaltaisen riskienhallinnan lähtökohdat.....	5
Riskienhallinnan vaatimustenmukaisuus	6
Keusoten kokonaisvaltainen riskienhallinta.....	7
Riskienhallintajärjestelmä.....	8
Riskienhallinnan periaatteet	9
Riskienhallinnan puitteet.....	9
Riskienhallinnan prosessi	9
Riskienhallintastrategiat	10
Riskien luokittelu ja matriisi.....	11
Riskien tunnistaminen ja käytettävät menetelmät	12
Riskien arviointi ja priorisointi sekä aikataulu	12
Riskien hallintatoimenpiteet ja vastuuhenkilöt	13
Riskienhallinnan prosessin arviointi sekä jatkuva parantaminen.....	13
Tilannekuva tietojohdamisen tukena.....	14
Valmius ja häiriötilanteisiin varautuminen	15
Viestintä ja koulutus.....	16
Keusoten sisäinen ja ulkoinen tarkastus sekä valvontatoiminta	16
Johdon ohjaus kokonaisvaltaiseen riskienhallintaan	18
Riskienhallinnan toimeenpanosuunnitelma	20
Lähteet.....	21

Johdanto

Johdonmukainen ja selkeä viitekehys tukee kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämistä ja kehittämistä. Kokonaisvaltainen riskienhallinta tarkoittaa sitä, että organisaatiossa kullakin riskienhallintatasolla sekä eri aihealueiden näkökulmasta tunnistetaan olennaiset riskit, jotka priorisoidaan, hallitaan ja vastuutetaan. (VN 2023.)

Näyttö vaikuttavista riskienhallinnan käytännöistä auttaa organisaatiota viestimään sen kyvykkyydestä hallita ympäröiviä epävarmuuksia pienentämällä mahdollisten riskien haitallisia vaikutuksia ja samalla tuottaa arvoa hyödyntämällä tehokkaasti muuttuvan toimintaympäristön tarjoamat mahdollisuudet. Vaikuttava riskienhallinta mahdollistaa lisäksi jatkuvuudenhallinnan, mikä luo vakautta, tuottaa tavoitellut tulokset ja palvelut häiriöttä. (VN 2023.)

Riskienhallinnan avulla varmistetaan se, että organisaatiolla on riittävästi tietoa toiminnan, toimijoiden ja toimintaympäristön riskeistä. Riskien varalta tulee olla käytettävissä riskien ja vahinkojen käsittelyjärjestelmät. (STM 2011.)

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (Keusote) riskienhallintasuunnitelman valmistelussa on otettu huomioon lainsäädännön sekä valtion ohjauksen velvoitteet. Organisaatiotasolla tarkasteltuna suunnitelmassa huomioidaan mm. kirjatut vastuut hallinto- ja delegointisäännöissä, politiikkatason dokumentit; niiden turvallisuutta ja riskienhallintaa ohjaavat periaatteet sekä johdon päätökset riskienhallinnan ohjaukseen liittyen. Keusoten pitkäjänteisesti rakentamia riskienhallinnan rakenteita ja prosesseja hyödynnetään sellaisenaan osana kokonaisvaltaista riskienhallintaa.

Tämä suunnitelma tukee ja ohjaa Keusoten kokonaisvaltaisen riskienhallinnan laadukasta järjestämistä. Suunnitelman viitekehystenä on hyödynnetty riskienhallinnan standardia 31 000 sekä kansainvälistä COSO ERM-sisäisen valvonnan lähestymistapaa .

Riskienhallintasuunnitelman pohjalta laaditaan vuosittain riskienhallinnan toimeenpanosuunnitelma, missä hyvinvointialueen johto mm. ohjaa tulevan vuoden riskienhallinnan painopisteitä.

Teemme yhdessä turvallisuutemme on yksi kantavista turvallisuus- ja riskienhallintaperiaatteistamme ja tuota ajatusta yhdessä tekemisestä sovellettiin myös riskienhallintasuunnitelman sisältöä sekä toteutusta rakennettaessa.

Toimintaympäristö ja tavoitteellisuus

Riskienhallinnan toimintaympäristö tarkoittaa niitä ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat siihen, miten organisaatio tunnistaa, arvioi ja hallitsee riskejä.

Toimintaympäristö on laaja käsite ja sen ymmärtäminen on keskeistä tehokkaan riskienhallinnan kannalta.

Toimintaympäristön pohjalta suoritettu riskienhallinta perustuu kokonaisvaltaiseen ja jatkuvasti kehittyvään prosessiin, jossa huomioidaan sisäiset sekä ulkoiset tekijät, sidosryhmät ja verkostot. Organisaation on pystyttävä ennakoimaan ja tunnistamaan mahdollisia riskejä muuttuvissa olosuhteissa, jotta se voi suojautua niiden haitoilta ja hyödyntää muuttuvien olosuhteiden mahdollisuudet. Toimintaympäristön jatkuva seuranta ja analysointi ovat siis keskeisiä riskienhallinnan osia.

Keusote vastaa alueensa sosiaali- ja terveystalouden, pelastuspalveluiden sekä hyvinvointiin liittyvien palveluiden järjestämisestä. Hyvinvointialueen vastuulle kuuluvat kuntien sosiaali- ja terveystaloudet, kuten terveydenhuolto, mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut, ikääntyneiden palvelut, perhe- ja lastensuojelu. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ei ole osa hyvinvointialuetta vaan se tuottaa palvelut Keusotelle. Hyvinvointialueen alueella asuu yhteensä noin 200 000 ihmistä sekä Keusotessa työskentelee noin 4000 henkilöä. Merkittävistä yhteistyökumppaneista mainittakoon HUS, Keusoten alueen kunnat, Etelä-Suomen yhteistoiminta-alueen hyvinvointialueet ja ostopalveluiden tuottajat.

Riskienhallinnan tavoitteet määrittelevät sen, miksi ja miten organisaatio pyrkii tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan riskejä. Näiden tavoitteiden avulla hyvinvointialue pystyy suuntaamaan toimintaansa ja varmistamaan sitä, että se pystyy saavuttamaan strategiset päämääränsä mahdollisimman turvallisesti ja tehokkaasti toimintaympäristössään. Riskienhallinnan tavoitteet ovat moninaisia ja kattavat laajasti organisaation eri toiminnan osa-alueet.

Keusoten riskienhallinnan päämääränä on mm. suojata Keusotea haitoilta, mutta myös hyödyntää mahdollisuuksia, turvata palvelutoiminnan jatkuvuus ja ylläpitää hyvää mainetta ja taloudellista terveyttä. Hyvin toteutettu riskienhallinta luo pohjan organisaation kestävyydelle, joustavuudelle ja pitkän aikavälin menestykselle. Riskienhallintaa tehdään sekä sisäisessä että ulkoisessa yhteistyössä (yhteistyökumppanit) tarkoituksenmukaisesti ja hyviä yhteistoimintasuhteita edistäen.

Keusoten kokonaisvaltaisen riskienhallinnan lähtökohdat

Keusoten riskienhallintasuunnitelma nojaa vahvasti voimassa olevaan lainsäädäntöön, Keusoten turvallisuus- ja riskienhallintapolitiikkaan ja etenkin siinä oleviin periaateisiin sekä ohjattuun riskienhallintastandardi 31000:n sekä COSO ERM:n hyödyntämiseen suunnitelman osalta. Riskienhallinnan käsitteitä avataan Keusoten turvallisuus- ja riskienhallintapolitiikan liitteessä. Johtamisen rooli on keskeinen riskienhallinnan onnistumisessa. Johtajien on osoitettava sitoutuneisuutta ja tukea riskienhallinnan käytännöille ja varmistettava se, että resursseja on käytettävissä.

ISO 31000 on kansainvälinen standardi, joka tarjoaa ohjeistusta ja suuntaviivoja riskienhallintaan organisaatioissa. Se on suunniteltu auttamaan organisaatioita tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan riskejä systemaattisella sekä johdonmukaisella tavalla; parantaen näin päätöksentekoa ja suorituskykyä. Riskienhallinta on osa organisaation päivittäistä toimintaa. Se ei ole erillinen prosessi, vaan sen tulee olla juurtunut organisaation kulttuuriin ja osana päätöksentekoa kaikilla tasoilla. Riskienhallinnan tulee koskea koko organisaatiota, ei vain tiettyjä palveluita tai yksiköitä. Se kattaa kaikki organisaation toiminnot, strategiat ja prosessit.

ISO 31000 määrittelee riskin epävarmuudeksi, joka vaikuttaa organisaation kykyyn saavuttaa tavoitteensa. Riskienhallinta ei pyri poistamaan kaikkia riskejä vaan hallitsemaan niitä siten, että organisaatio pystyy saavuttamaan tavoitteensa tehokkaasti.

Riskienhallinnan standardi kannustaa organisaatioita arvioimaan ja parantamaan riskienhallintakäytäntöjään jatkuvasti. Tämä mahdollistaa sopeutumisen muuttuviin olosuhteisiin ja varmistaa, että riskienhallinta pysyy ajantasaisena. Riskienhallinnan prosessi koostuu useista vaiheista, kuten riskien tunnistaminen riskien arviointi, riskien käsittely, seuranta ja tarkastus. Riskienhallintatoimet ja niiden tulokset tulee dokumentoida, jotta organisaatio voi seurata edistymistään ja oppia menneistä kokemuksista. Tämä myös tukee läpinäkyvyyttä ja parantaa päätöksentekoa sekä hyvää hallintotapaa.

Riskien arviointiin kuuluu riskin todennäköisyyden ja vaikutuksen arviointi ja sen jälkeen riskit priorisoidaan hallittavuuden ja vaikutuksen perusteella. Tämä auttaa organisaatiota kohdentamaan resursseja tehokkaasti.

COSO ERM (Enterprise Risk Management) on viitekehys, joka auttaa organisaatioita hallitsemaan riskejä ja varmistamaan sisäisen valvonnan tehokkuuden. Viitekehys tarjoaa rakenteen, jonka avulla organisaatiot voivat tunnistaa, arvioida ja hallita riskejä, jotka voivat vaikuttaa niiden tavoitteiden saavuttamiseen. COSO ERM -viitekehys koostuu useista komponenteista, kuten riskien tunnistaminen, arviointi, hallinta ja seuranta. Se painottaa riskienhallinnan integroimista organisaation strategiaan ja toimintaan, mikä auttaa varmistamaan sitä, että riskienhallinta on osa päivittäistä päätöksentekoa.

Riskienhallinnan kannalta on tärkeää se, että hyvinvointialue tekee systemaattista riskienarviointia, suunnittelee toimenpiteitä riskien minimoimiseksi ja seuraa säännöllisesti tilanteen kehittymistä. Tällöin voidaan varmistaa sitä, että palvelut pysyvät laadukkaina sekä mahdollisiin ongelmiin reagoidaan ajoissa.

Riskienhallinnan vaatimustenmukaisuus

Riskienhallinnan vaatimustenmukaisuus (compliance) tarkoittaa sitä, että hyvinvointialue täyttää lainsäädännön, sääntelyn ja muiden sidosryhmien asettamat vaatimukset liittyen riskien tunnistamiseen, arviointiin, hallintaan ja raportointiin. Vaatimustenmukaisuus voi kattaa esimerkiksi turvallisuus-, ympäristö-, talous- ja tietosuojaspekteinä ja se on tärkeää riskien minimoimiseksi ja organisaation toiminnan suojaamiseksi.

Hyvinvointialueita koskevat lainsäädännön vaatimukset otetaan huomioon Keusoten kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa. Lainsäädäntö velvoittaa hyvinvointialueita mm. järjestämään riskienhallinta ja sisäinen valvonta siten, että ne tukevat alueen toiminnan lainmukaisuutta, turvallisuutta ja tehokkuutta.

Vaatimustenmukaisuus sisältää seuraavat osat:

1. **Lainsäädännön ja sääntelyn noudattaminen:** riskienhallintaprosessien täytyy vastata kansallisten ja kansainvälisten lakien sekä säädösten vaatimuksia,
2. **Standardit ja ohjeistukset:** tietyillä toimialoilla on olemassa kansallisia tai kansainvälisiä standardeja, jotka määrittelevät, miten riskienhallinta tulisi toteuttaa,
3. **Sisäiset politiikat ja käytännöt:** organisaation omat riskienhallintakäytännöt ja politiikat määrittävät, miten riskejä käsitellään päivittäisessä toiminnassa,
4. **Auditoinnit ja valvonta:** vaatimustenmukaisuutta seurataan ja valvotaan ulkoisten ja sisäisten auditointien avulla, jotta voidaan varmistaa, että riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan oikein ja tehokkaasti.

Riskienhallinnan vaatimustenmukaisuuden varmistaminen voi estää lainsäädännön rikkomiset, taloudelliset menetykset ja mainehaitat.

Keusoten kokonaisvaltainen riskienhallinta

Keusoten organisaation johtamisjärjestelmä on kokonaisuus, joka sisältää kaikki ne rakenteet, prosessit, menettelyt ja käytännöt, joiden avulla organisaatio hallitsee sekä ohjaa toimintaansa tehokkaasti ja suunnitelmallisesti. Riskienhallinta on olennainen osa tätä järjestelmää (Kuva 1). Riskienhallinta on osa Keusoten laajempaa johtamisjärjestelmää. Riskienhallinta sisältää selkeät ohjeet riskien tunnistamiselle, arvioinnille, hallinnalle ja ne auttavat organisaatiota säilyttämään jatkuvuuden ja parantamaan toimintaansa.

Johtamisjärjestelmään sisältyy käytäntöjä, joiden avulla riskit pyritään tunnistamaan ja käsittelemään ennen kuin ne kehittyvät ongelmiksi. Tämä sisältää esimerkiksi ennakoivia analyysejä, strategisia arviointeja ja varautumissuunnitelmien laatimista.

Järjestelmään kuuluu myös suunnitelmat ja toimenpiteet hyvinvointialueen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi kriisitilanteissa. Näihin kuuluu riskeihin varautuminen, kriisinhallinta ja elvytyssuunnitelmat, jotka sisältyvät organisaation laajempaan johtamisjärjestelmään.

Kuva 1. Sovellettu ISO 31000-standardia

Riskienhallinnan tuloksia seurataan ja analysoidaan osana organisaation jatkuvaa parantamista. Riskienhallinnan osana on myös koulutuksen ja viestinnän varmistaminen organisaation eri tasoilla, jotta kaikki jäsenet ovat tietoisia riskeistä ja niiden hallintakäytännöistä.

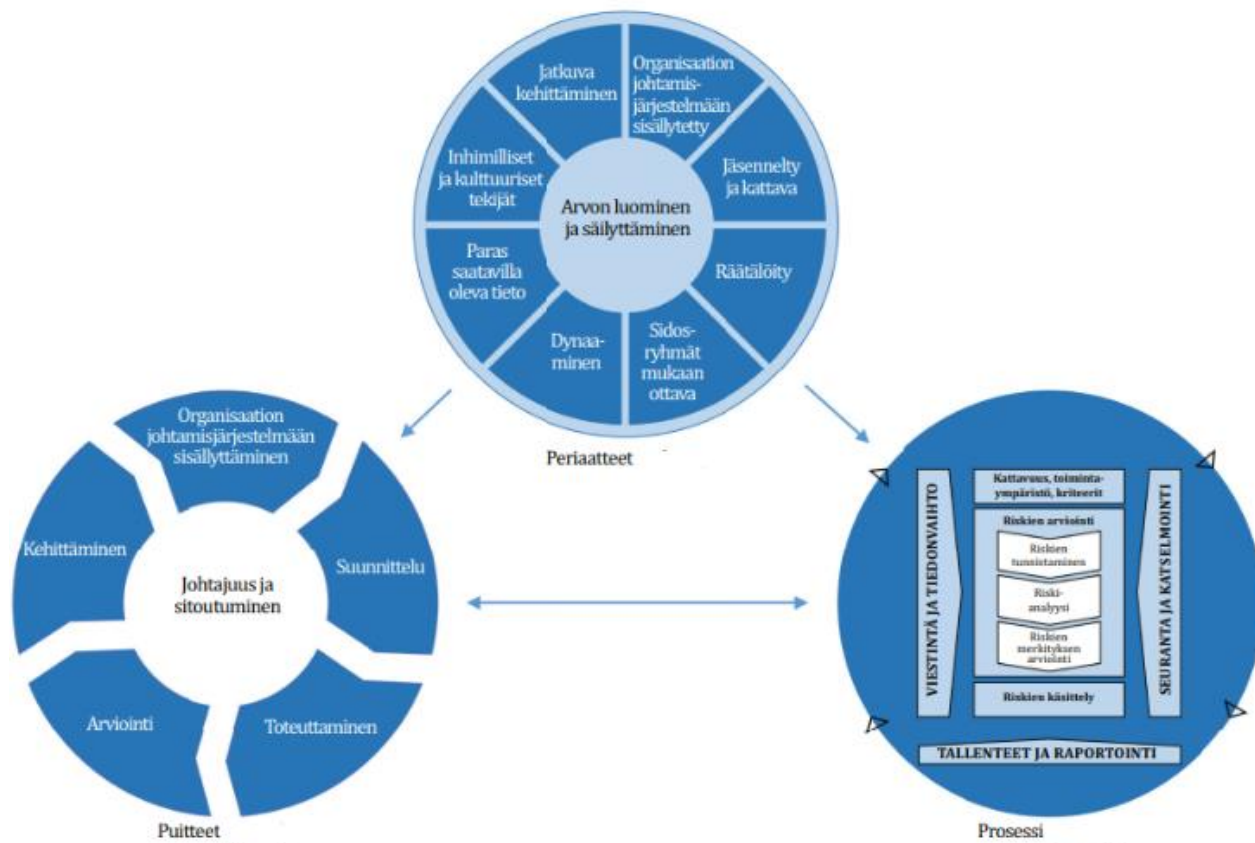
Keusoten organisaation johtamisjärjestelmä ja riskienhallinta tukevat toisiaan ja yhdessä ne varmistavat organisaation kyvyn sopeutua muuttuviin olosuhteisiin ja toimia tehokkaasti riskit huomioiden.

Riskienhallintajärjestelmä

Jatkuvuudenhallinta on prosessi, jonka avulla Keusote varmistaa, että sen tärkeimmät palvelutoiminnot voivat jatkua häiriötilanteista huolimatta. Se on osa laajempaa riskienhallintaa ja sen tavoitteena on minimoida häiriöiden vaikutukset organisaation toimintaan, varmistaa elintärkeiden palvelujen ja tuotteiden toimitus sekä mahdollistaa nopea toipuminen erilaisista häiriöistä ja kriisitilanteista.

Jatkuvuudenhallinta on erityisen tärkeää hyvinvointialueen selviytymisen ja elinkelpoisuuden kannalta sillä sen avulla varmistetaan se, että palvelutoiminnan keskeiset toiminnot eivät keskeydy pitkäksi aikaa. Se voi sisältää erilaisia toimenpiteitä ja strategioita, jotka auttavat organisaatiota sopeutumaan esimerkiksi pandemioihin, kyberhyökkäyksiin, taloudellisiin kriiseihin tai muuhun palvelutoiminnan häiriöihin.

Jatkuvuudenhallinta on keskeinen osa Keusoten riskienhallintaa ja se varmistaa, että palvelutoiminta voi jatkua myös odottamattomista häiriöistä huolimatta. Tämä edellyttää riskienhallintajärjestelmältä jatkuvaa valmistautumista, suunnittelua ja harjoittelua.

Kuva 2. ISO 31 000 periaatteet, puitteet, prosessi

Riskienhallinnan periaatteet

Riskienhallinnan periaatteet ohjaavat ja tukevat riskienhallintaprosessia. Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet-dokumentissa sekä turvallisuus- ja riskienhallintapolitiikassa ilmaistaan em. periaatteita. Ne auttavat varmistamaan sitä, että riskit tunnistetaan, arvioidaan ja käsitellään tehokkaasti sekä riskienhallinta on osana organisaation päivittäistä toimintaa.

Riskienhallinnan puitteet

Riskienhallinnan puitteet luovat järjestelmän ja rakenteen, jonka avulla organisaatio voi tunnistaa, arvioida, käsitellä ja seurata riskejä systemaattisesti ja tehokkaasti. Ne tarjoavat selkeät suuntaviivat ja menettelytavat riskienhallinnan toteuttamiseksi ja varmistavat sitä, että organisaatio toimii johdonmukaisesti ja riskit hallitaan kaikissa turvallisuusolosuhteissa.

Riskienhallinnan puitteet määrittelevät ne perusrakenteet ja toimintamallit, joiden avulla Keusote voi systemaattisesti tunnistaa, arvioida, käsitellä ja seurata riskejä. Nämä puitteet auttavat organisaatioita hallitsemaan epävarmuuksia ja suojautumaan mahdollisilta haitoilta. Hyvinvointialueella määritellyt ja toimivat riskienhallinnan puitteet tukevat organisaation strategisten tavoitteiden saavuttamista, parantavat sen menestymistä ja turvaavat palvelutoimintaa jatkuvuuden epävarmuuden ja riskien osalta.

Riskienhallinnan prosessi

Riskienhallinnan prosessi on systemaattinen lähestymistapa, joka auttaa organisaatiota tunnistamaan, arvioimaan, hallitsemaan ja seuraamaan riskejä tehokkaasti. Se perustuu jatkuvaan arviointiin ja reagointiin muuttuviin olosuhteisiin sekä se on olennainen osa organisaation strategista suunnittelua ja päivittäistä toimintaa. Riskienhallinnan prosessissa on useita vaiheita, jotka organisaation on käynnistettävä ja toteutettava järjestelmällisesti. Keusoten riskienhallinnan tietojärjestelmässä kyseinen prosessi on integroitu osaksi riskitapahtumien ja -tietojen elinkaarihallintaa sekä riskienhallinnan raportointia.

Kuva 3. Riskienhallintaprosessi (ISO 31000)

Keusotessa riskienhallinnan prosessi on jatkuva ja dynaaminen. Se alkaa riskien tunnistamisesta ja päättyy niiden seurantaan - se on jatkuvasti kehittyvä prosessi, joka vaatii organisaatiolta joustavuutta ja reagoitakykyä. Hyvin toteutettu riskienhallintaprosessi parantaa hyvinvointialueen päätöksentekoa sekä turvaa sen strategisten tavoitteiden saavuttamista ja vähentää epävarmuuksia toimintaympäristössä.

Riskienhallintastrategiat

Riskienhallintastrategiat ovat suunnitelmia ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan riskejä organisaatiossa. Riskienhallinnan tavoitteena on vähentää riskeistä mahdollisesti aiheutuvia haittoja ja varmistaa organisaation toiminnan jatkuvuus ja menestys. Riskienhallintastrategiat voivat vaihdella organisaation tarpeiden ja toimialan mukaan. Keusoten riskienhallintastrategioita sovelletaan riskienhallinnan toimeenpanosuunnitelmassa.

Keusotessa hyödynnetään vähintään seuraavia riskienhallintastrategioita:

- **Riskin vähentäminen:** Toimenpiteet, joilla pyritään pienentämään riskin todennäköisyyttä tai vaikutuksia (esim. koulutus, resurssien lisääminen, prosessien parantaminen).
- **Riskin siirtäminen:** Esimerkiksi vakuutusten ottaminen tai sopimusjärjestelyt ulkoisten palveluntarjoajien kanssa.
- **Riskin hyväksyminen:** Tietyt riskit voidaan hyväksyä, jos niiden vaikutus on vähäinen tai niiden hallinta on kustannustehotonta.
- **Riskin välttäminen:** Tietyistä toimista voidaan kokonaan luopua, jos riski on liian suuri.

Riskien luokittelu ja matriisi

Riskien pääluokittelu auttaa organisaatioita ymmärtämään sitä, millaisiin eri alueisiin riskit voivat kohdistua, ja näin voidaan paremmin kohdentaa riskienhallintatoimenpiteet. Riskit voidaan jakaa useisiin pää- ja alaluokkiin, jotka kattavat laajan valikoiman mahdollisia uhkia ja epävarmuuksia.

Riskien pääluokittelu tarjoaa selkeän tavan jaon organisaation kohtaamiin riskeihin. Tämä auttaa priorisoimaan, hallitsemaan ja kehittämään strategioita, jotka suojaavat organisaatiota epävarmuudelta ja mahdollistavat riskien hallinnan tehokkaasti kaikilla tasoilla. Keusotessa pääluokituksessa käytetään ns. nelikenttäjakoa ja tarvittaessa luokituskokonaisuutta muokataan siten kuin se parhaiten tukee riskienhallinnan kokonaisuutta.

Keusoten riskienhallinnan pääluokat:

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka vaikuttavat pitkän aikavälin suunnitelmiin ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tällaisia ovat toimintaympäristön muutokseen liittyvät riskit, kuten poliittiset, taloudelliset ja lainsäädännölliset riskit. Strategisia riskejä ovat myös maine- ja avainhenkilöriskit sekä ympäristömuutokset, laajat epidemiat ja muut strategian toteuttamista vaarantavat riskit.

Taloudelliset riskit liittyvät esimerkiksi organisaation kykyyn rahoittaa toimintansa, saavuttaa taloudelliset tavoitteensa ja käyttää varoja vastuullisesti.

Operatiiviset riskit liittyvät organisaation päivittäiseen toimintaan, kuten johtamiseen, tietoturvaan ja tietosuojan, hoito- ja palveluketjuihin, toiminnan keskeytyksiin, hankintaan, sopimuksiin ja vastuisiin, häiriö- ja kriisitilanteisiin sekä lakien, asetusten, ohjeiden ja määräysten vastaiseen toimintaan.

Odottamattomat ja äkilliset tapahtumat voivat aiheuttaa **vahinkoriskejä**, jotka liittyvät mm. terveyteen ja turvallisuuteen, henkilöturvallisuuteen, ympäristöön, tulipaloihin ja muihin onnettomuuksiin, luonnon katastrofeihin sekä toimitilaturvallisuuteen.

Keusoten riskien alaluokittelu vahvistetaan johdon toimesta vuosittain ja tarvittavat päivitykset tehdään ohjauksen pohjalta riskienhallintajärjestelmään.

Riskienhallintamatriisi on työkalu, joka auttaa organisoimaan ja arvioimaan riskejä visuaalisessa muodossa, jotta ne voidaan priorisoida ja käsitellä tehokkaasti. Matriisi visualisoi riskit suhteessa niiden toteutumistodennäköisyyteen ja vaikutuksiin. Se on erityisesti hyödyllinen, kun halutaan tehdä päätöksiä riskienhallinnan toimenpiteistä, kuten resursseja kohdentamalla tai strategisia valintoja tekemällä.

Riskien tunnistaminen ja käytettävät menetelmät

Riskien tunnistaminen on ensimmäinen ja keskeinen vaihe Keusoten riskienhallintaprosessissa. Se tarkoittaa mahdollisten uhkien, epävarmuustekijöiden tai haitallisten tapahtumien havaitsemista, jotka voivat vaikuttaa hyvinvointialueen tavoitteiden saavuttamiseen. Riskien tunnistaminen auttaa luomaan perustan riskien arvioinnille, hallinnalle ja seurannalle.

Riskienhallinnan työkalut ovat menetelmiä, tekniikoita ja järjestelmiä, joiden avulla hyvinvointialue tunnistaa, arvioi, seuraa ja hallitsee riskejä. Näitä työkaluja käytetään riskienhallintastrategioiden tukemiseksi ja varmistamaan, että riskejä käsitellään tehokkaasti. Keusotessa riskienhallinta pyritään suorittamaan riskienhallinnan päätietojärjestelmässä (Laatuportti), mitä kautta mm. riskihallintatiedon analysointiin sekä raportointiin saadaan yhdenmukaisuutta - tätä kautta lisätään tuotetun tiedon luotettavuutta sekä mm. matemaattisia verrantomahdollisuuksia.

Riskien arviointi ja priorisointi sekä aikataulu

Riskien arviointi on prosessi, jossa tunnistetaan, analysoidaan ja arvioidaan riskien todennäköisyys ja vaikutus Keusoten toimintaan. Sen tavoitteena on ymmärtää, kuinka merkittäviä riskit ovat ja mitkä niistä vaativat eniten huomiota ja toimenpiteitä. Riskien arviointi on keskeinen osa hyvinvointialueen riskienhallintaa sillä sen avulla voidaan priorisoida riskejä ja kehittää tehokkaita strategioita niiden hallitsemiseksi.

Riskien priorisointi on tärkeä osa organisaation riskienhallintaprosessia ja sen tarkoituksena on järjestää riskit tärkeysjärjestykseen niiden todennäköisyyden ja vaikutuksen mukaan. Priorisointi auttaa Keusotea keskittymään niihin riskeihin, jotka voivat aiheuttaa suurimman haitan tai estää mm. tärkeimpien palvelutoiminnan tavoitteiden saavuttamisen. Tätä kautta hyvinvointialue voi allokoita resursseja ja toimenpiteitä tehokkaasti ja varmistaa sitä, että kriittiset riskit saavat riittävästi huomiota.

Riskien priorisointi on välttämätöntä, jotta organisaatio voi keskittyä tärkeimpiin riskeihin ja käyttää rajallisia resurssejaan tehokkaasti. Priorisoinnin avulla voidaan estää suurimmat vahingot ja parantaa organisaation kykyä hallita epävarmuuksia ja muutoksia toimintaympäristössä.

Riskienhallinnan tavoiteaikataulu on suunnitelma, joka määrittelee aikarajat ja välitavoitteet riskienhallintaprosessin eri vaiheille. Se auttaa Keusotea varmistamaan sitä, että riskien tunnistaminen, arviointi, käsittely ja seuranta tapahtuvat oikeassa aikarajassa sekä riskeihin reagoidaan tehokkaasti ja ennakoivasti. Riskienhallinnan tavoiteaikataulu

voi vaihdella, toiminnan ja riskien luonteen mukaan, mutta sen tulee aina olla selkeä ja realistinen. Se voi sisältää lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteita ja aikarajoja.

Tavoiteaikataulujen osalta Keusotessa hyödynnetään riskienhallintatietojärjestelmien toiminallisuuksia, joiden avulla voidaan mm. lähettää riskeihin liittyviä muistutusviestejä sekä suorittaa tarkoituksenmukaisesti riskienhallinnan reaaliaikaista aikatauluvalvontaa. Riskienhallinnan tavoiteaikataulu auttaa hyvinvointialuetta strukturoimaan ja aikarajaamaan riskien tunnistamisen, arvioinnin, käsittelyn ja seurannan prosessit.

Täsmällinen aikataulu varmistaa, että riskeihin reagoidaan tehokkaasti ja että resursseja käytetään oikein. Tavoitteiden selkeä määrittäminen ja säännöllinen tarkastelu auttavat varmistamaan riskienhallinnan onnistumisen. Keusotessa käytetään organisaatiotasosta riskienhallinnan vuosikelloa, missä määritellään organisaation kannalta tärkeimmät riskienhallinnan tapahtumat tulevalle kalenterivuodelle – vuosikello vahvistetaan riskienhallinnan toimeenpanosuunnitelmassa.

Riskien hallintatoimenpiteet ja vastuuhenkilöt

Riskien hallintatoimenpiteet ovat toimenpiteitä ja strategioita, joiden avulla Keusote pyrkii hallitsemaan tunnistettuja riskejä. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on minimoida riskien vaikutukset, vähentää niiden todennäköisyyksiä tai siirtää riskiä toisiin osapuoliin. Riskienhallintatoimenpiteet voivat olla ennaltaehkäiseviä, korjaavia tai sopeutuvia ja ne valitaan riskin luonteen, vakavuuden ja organisaation resurssien mukaan.

Riskienhallinnan vastuuhenkilöt ovat avainasemassa hyvinvointialueen riskienhallintaprosessin toteutuksessa ja valvonnassa. Heidän tehtävänä on varmistaa, että riskit tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja raportoidaan tehokkaasti, sekä että organisaatio noudattaa asianmukaisia käytäntöjä ja sääntöjä riskienhallinnassa.

Riskienhallinnan prosessin arviointi sekä jatkuva parantaminen

Riskienhallinnan arviointi on prosessi, jossa tarkastellaan ja arvioidaan Keusoten riskienhallintatoimenpiteiden tehokkuutta ja sen kykyä hallita tunnistettuja riskejä. Arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että riskienhallintastrategiat, -prosessit ja -toimenpiteet toimivat suunnitellusti ja että ne ovat edelleen ajantasaisia sekä tehokkaita muuttuvassa ympäristössä. Riskienhallinnan arvioinnilla voidaan myös tunnistaa parannuskohteita ja varmistaa, että organisaatio on valmiina reagoimaan uusiin tai muuttuneisiin riskeihin.

Riskienhallinnan palaute on tärkeä osa jatkuvaa parantamista ja riskienhallintaprosessien tehokkuutta. Palaute voi tulla monilta eri tahoilta Keusoten sisällä ja ulkopuolelta. Vastaanotetun palautteen pohjalta on tarkoitus arvioida, miten hyvin riskienhallinta toimii, missä on parantamisen varaa ja mitä toimenpiteitä pitäisi ottaa käyttöön. Palaute auttaa tunnistamaan kehityskohteita ja varmistaa, että riskienhallinta pysyy ajan tasalla ja reagoi muuttuviin olosuhteisiin.

Riskienhallinnan palaute on olennainen osa organisaation riskienhallintakulttuuria ja prosessien kehittämistä. Palautteen avulla voidaan Keusotessa tunnistaa heikkouksia ja vahvuuksia riskienhallinnassa sekä tehdä tarvittavia muutoksia ja parannuksia. Se tulee monilta eri tahoilta, kuten henkilöstöltä, johdolta, sisäisiltä ja ulkoisilta tarkastajilta sekä kriisitilanteista syntyneen palautteen avulla voidaan kehittää riskienhallintastrategioita ja -käytäntöjä. Palaute ei ole vain korjaavaa vaan myös ennaltaehkäisevää, koska se mahdollistaa jatkuvan oppimisen ja reagoinnin muuttuviin riskeihin.

Riskienhallinnan parantaminen on jatkuva prosessi, joka tähtää hyvinvointialueen kyvyn lisäämiseen tunnistaa, arvioida, hallita ja raportoida riskejä entistä tehokkaammin. Parantaminen ei tarkoita vain reagointia olemassa oleviin ongelmiin, vaan myös proaktiivista lähestymistapaa, joka mahdollistaa riskien hallinnan kehittymisen ja sopeutumisen muuttuviin olosuhteisiin.

Riskienhallinnan parantaminen on prosessi, joka vaatii Keusoten johdon sitoutumista, organisaation kulttuurin kehittämistä ja jatkuvaa seuranta. Riskien tunnistaminen ja arviointi tulee tehdä säännöllisesti ja prosessien, työkalujen sekä teknologian on oltava ajan tasalla. Kriisinhallinnan ja palvelutoiminnan jatkuvuuden suunnitelmat, koulutus sekä sidosryhmien osallistaminen ovat myös keskeisiä osia tehokkaan riskienhallinnan luomisessa. Parannustoimenpiteet eivät ole kertaluonteisia vaan ne ovat osa jatkuvaa kehitystä, joka auttaa hyvinvointialuetta selviytymään riskeistä ja epävarmuuksista entistä paremmin.

Tilannekuva tietojohdamisen tukena

Riskienhallinnan seuranta on jatkuva prosessi, jonka tarkoituksena on varmistaa se, että Keusoten riskienhallintastrategiat ja -toimenpiteet ovat tehokkaita ja toimivat kuten suunniteltu. Seurannan avulla organisaatio voi tunnistaa mahdolliset muutokset ympäristössä, jotka voivat vaikuttaa riskeihin, sekä arvioida, miten hyvin riskienhallintaprosessit pystyvät estämään tai lieventämään näitä riskejä.

Riskienhallinnan seuranta on tärkeä osa riskienhallinnan sykliä sillä se varmistaa, että Keusote reagoi nopeasti muuttuviin olosuhteisiin ja voi tehdä tarvittavat muutokset riskiarviointeihin ja -toimenpiteisiin. Seuranta voi auttaa organisaatiota tunnistamaan uusia riskejä, arvioimaan olemassa olevien riskien muutoksia ja parantamaan riskienhallintakäytäntöjä.

Riskienhallinnan raportointi on prosessi, jossa hyvinvointialue dokumentoi, esittää ja kommunikoi riskeihin liittyvää tietoa sisäisesti ja ulkoisesti. Tavoitteena on antaa ajankohtaista ja ymmärrettävää tietoa organisaation johdolle, poliittisille päättäjille ja muille osapuolille, jotta he voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Riskienhallinnan raportointi on olennainen osa Keusoten riskienhallintaprosessia, sillä se tukee hallintotavan läpinäkyvyyttä, vastuullisuutta ja riskien hallinnan tehokkuutta. Hyvin toteutettu raportointi parantaa organisaation reagointikykyä riskeihin ja auttaa varmistamaan sitä, että riskienhallintastrategiat ovat toimivia ja ajantasaisia.

Keusoten riskienhallinnan tilannekuva on osa raportointia ja se tarkoittaa ajantasaista ja kokonaisvaltaista näkemystä siitä, millaisia riskejä kohdataan ja miten ne vaikuttavat hyvinvointialueen toimintaan. Se on keskeinen työkalu päätöksenteossa, sillä se auttaa arvioimaan riskit realistisesti ja määrittämään sitä, mitkä riskit vaativat toimenpiteitä ja millä aikajänteellä.

Keusoten riskienhallinnan tilannekuva luo pohjan riskienhallintastrategioiden kehittämiseksi, priorisoinnille ja resursseihin kohdistuville päätöksille. Se myös auttaa tunnistamaan mahdollisia kriisejä ja ilmiökehitystä ennen niiden tapahtumista sekä varautumaan niihin. Tilannekuvan rakentaminen ja päivittäminen on jatkuva prosessi, mikä tukee päätöksentekoa, resurssien kohdentamista ja riskien priorisointia. Hyvin rakennettu ja ajantasainen tilannekuva auttaa Keusotea reagoimaan nopeammin ja tehokkaammin mahdollisiin riskeihin sekä varmistaa sen, että riskienhallintatoimenpiteet ovat tehokkaita ja kohdennettuja oikeisiin asioihin.

Valmius ja häiriötilanteisiin varautuminen

Keusoten valmiussuunnitelma on strategisesti ja operatiivisesti tarkasteltuna moniosainen dokumenttikokonaisuus, joka kuvaa sitä, miten organisaatio on valmistautunut mahdollisiin uhkiin, häiriöihin tai kriisitilanteisiin. Tämä suunnitelma on keskeinen osa hyvinvointialueen kokonaisvaltaista riskienhallintastrategiaa. Varautumisen päämäärä on pienentää uhkien toteutumisen todennäköisyyttä, edistää omaa valmiutta kohdata niitä ja luoda edellytykset vasteelle.

Varautumisella rakennetaan ja ylläpidetään vasteen toteuttamisen edellyttämä suorituskky. Vasteen päämääränä on minimoida toteutuneiden uhkien vaikutuksia ja edistää toipumista sekä varmistaa se, että organisaatio pystyy reagoimaan tehokkaasti sekä nopeasti silloin, kun ennakoimattomat tai äkilliset riskit toteutuvat. Valmiussuunnitelma ei ainoastaan käsittele, mitä tehdä, kun kriisi iskee, vaan myös sitä, miten minimoida riskejä ja valmistautua etukäteen mahdollisiin uhkiin.

Viestintä ja koulutus

Riskienhallinnan viestintä on keskeinen osa organisaation riskienhallintastrategiaa - viestinnän avulla varmistetaan se, että oikea tieto saavuttaa oikeat henkilöt oikeaan aikaan. Riskienhallinnan viestinnän avulla Keusote pystyy varautumaan riskeihin, reagoimaan niihin tehokkaasti ja estämään väärinkäsityksiä sekä häiriöitä kriisitilanteissa. Kriisiviestintäsuunnitelma tukee häiriöihin liittyvien tilanteiden hallintaa. Tehokas viestintä voi vähentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä, parantaa organisaation valmiuksia ja ylläpitää sidosryhmien luottamusta.

Riskienhallinnan koulutus on prosessi, jonka avulla Keusoten henkilöstöä ja johtoa koulutetaan tunnistamaan, arvioimaan, hallitsemaan ja vähentämään riskejä eri organisaation tasoilla ja osa-alueilla. Riskienhallinnan koulutus parantaa organisaation kykyä valmistautua odottamattomiin tilanteisiin sekä reagoida niihin tehokkaasti. Se auttaa varmistamaan, että henkilöstö on tietoinen organisaation riskiprofiilista ja osaa toimia oikealla tavalla riskitilanteissa. Keusoten koulutussuunnitelman sisällössä huomioidaan turvallisuuteen sekä riskienhallintaan liittyvän koulutustarjonnan riittävyys sekä koulutusten hallintaan ja seurantaan on olemassa tietojärjestelmä.

Keusoten sisäinen ja ulkoinen tarkastus sekä valvontatoiminta

Riskienhallinnan valvonta on prosessi, joka varmistaa, että riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti, niitä seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa tehdään korjaavia toimenpiteitä. Valvonnan avulla voidaan tarkistaa, että organisaation riskienhallinta on toimivaa, ajan tasalla ja reagoi oikein muuttuviin olosuhteisiin. Se auttaa myös arvioimaan, kuinka hyvin riskienhallinta tukee organisaation tavoitteiden saavuttamista ja miten se vastaa mahdollisiin riskeihin.

Riskienhallinnan valvonta on olennainen osa Keusoten kykyä hallita riskejä tehokkaasti. Se varmistaa, että riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan oikein, että niitä seurataan jatkuvasti sekä hyvinvointialue reagoi nopeasti mahdollisiin poikkeamiin tai häiriöihin. Valvonnan avulla voidaan parantaa prosessien tehokkuutta, tunnistaa parannuskohteita ja varmistaa, että riskit eivät ylitä organisaation hallintakykyä.

Riskienhallinnan tarkastustoiminta on prosessi, jossa arvioidaan ja varmistetaan, että organisaation riskienhallintakäytännöt, -prosessit ja -toimenpiteet toimivat tehokkaasti ja vastaavat organisaation tavoitteita. Tarkastustoiminta voi olla osa sisäistä tarkastusprosessia tai ulkopuolisten asiantuntijoiden suorittamaa arviointia, ja sen tarkoituksena on tuoda esiin mahdolliset heikkoudet, parannuskohteet ja epäjohtonmukaisuudet riskienhallinnassa.

Riskienhallinnan tarkastustoiminta on tärkeä osa organisaation riskienhallintaprosessia, joka varmistaa, että riskienhallinta toteutuu tehokkaasti ja että se tukee organisaation strategisia tavoitteita. Tarkastustoiminnan avulla voidaan tunnistaa puutteet ja kehityskohteet riskienhallinnassa, parantaa prosessien toimivuutta ja varmistaa vaatimustenmukaisuus. Jatkuva arviointi ja parantaminen tekevät riskienhallinnasta joustavan ja reagoivan osan organisaation toiminta- ja päätöksentekoprosesseja.

Sisäisellä ja ulkoisella tarkastuksella sekä valvonnalla on tärkeä rooli Keusoten toiminnan ja talouden sisäisessä valvonnassa sekä toiminnan kehittämisessä.

Sisäinen tarkastus on Keusoten omaa toimintaa ja johtoa tukeva riippumaton arviointi- ja neuvontatoiminto, jonka päätehtävänä on tukea johdon päätöksentekoa ja parantaa hallintotapoja. Sen tarkoituksena on varmistaa, että organisaation toiminta on tehokasta, taloudellista, lainmukaista ja että mahdolliset riskit ovat hallinnassa. Se tarjoaa tietoa ja arvioita organisaation sisäisistä valvontakäytännöistä ja riskienhallinnasta varmistamaan strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Sisäinen ja ulkoinen tarkastus sopivat tarkastustoimintojen yhteistyön järjestämisestä ja työnjaosta. Sisäisen tarkastuksen toiminto on hyvinvointialueella järjestetty hybridimallilla, jossa tarvittaessa lisäresurssi hankitaan ostopalveluna ja sitä hoitaa tarkastuspäällikkö.

Omaavonta

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella on sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjänä vastuu varmistaa omaavonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen ja tekemiensä sopimusten noudattaminen.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen omaavontaohjelma on strategiaa täydentävä järjestäjän työkalu, jonka tehtävänä on varmistaa palvelujen lainmukainen toteutuminen osana järjestämis- ja tuottamistehtävää. Omaavontaohjelmassa kuvataan, miten sosiaali- ja terveystalvelujen toteutumista, saatavuutta, jatkuvuutta, turvallisuutta ja muuta laatua sekä yhdenvertaisuutta seurataan osana järjestäjän vaikuttavuusperusteista ohjausta ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Keusoten ulkoinen tarkastus pitää sisällään tarkastuslautakunnan alaisuudessa toimivan tarkastuspäällikön viran ja tilintarkastuksen. Ulkoinen tarkastus toimii hyvinvointialueen ulkopuolisena ja riippumattomana tarkastustoimintona. Sen tarkoituksena on varmistaa, että Keusoten toiminta ja taloudenhoito ovat lainsäädännön ja hyvän hallintotavan mukaisia.

Ulkoinen tarkastus antaa tarkastuslautakunnalle ja muille sidosryhmille riippumattoman näkemyksen organisaation toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta ja taloudellisesta tilasta. Ulkoinen tarkastus huolehtii myös, että organisaation kaikki tarkastustoiminnot yhdessä muodostavat kattavan kokonaisuuden.

Keusoten ulkopuolinen tarkastus- ja valvontatoiminta on tärkeää, koska se tuo objektiivista, ulkopuolista näkökulmaa ja asiantuntemusta, jota organisaation sisäiset tahot eivät välttämättä pysty tarjoamaan. Se auttaa myös tunnistamaan mahdollisia heikkouksia riskienhallintakäytännöissä, jotka eivät ole organisaation omassa tiedossa. Tämä puolestaan voi parantaa organisaation kykyä hallita riskejä tehokkaasti ja varmistaa, että se noudattaa tarvittavia sääntöjä ja määräyksiä.

Johdon ohjaus kokonaisvaltaiseen riskienhallintaan

Riskienhallinnan johdon ohjaus tarkoittaa sitä, että organisaation johto on vastuussa riskienhallintaprosessien määrittämisestä, valvomisesta ja varmistamisesta. Johdon rooli on keskeinen riskienhallinnan onnistumisessa, sillä se varmistaa sitä, että riskienhallinta on integroitu osaksi organisaation strategista suunnittelua, toimintaa ja päätöksentekoa. Hyvä johdon ohjaus auttaa organisaatiota tunnistamaan ja hallitsemaan riskejä, jotka voivat vaikuttaa sen tavoitteiden saavuttamiseen.

Keusoten johto on päätöksellään ohjannut hyvinvointialueen riskienhallintaan liittyen siten, että riskienhallinnassa käytettävissä olevien riskienhallinnan tietojärjestelmien potentiaalia hyödynnetään tehokkaasti sekä henkilöstön riskienhallintaan liittyvää osaamista kehitetään, mitä kautta mm. pyritään keventämään henkilöstöresurssin kuormitusta riskienhallinnan prosesseissa ja tätä kautta voimavaroja voidaan suunnata enemmän kriittisten riskien hallintaan. Järjestelmällinen ja laadukas riskienhallinta sekä henkilöstön riittävä riskienhallintaosaaminen vahvistavat kokonaisvaltaista riskienhallintaa.

Edelleen on päätetty siitä, että riskienhallinnan riskimatriiseissa pyritään yhdenmukaisuuteen, mitä kautta mm. vahvistetaan yhteistä riskikäsitystä sekä riskien ja niistä muodostuvien kokonaisuuksien keskinäinen vertaaminen mahdollistuu paremmin. Keusotessa riskimatriisina käytetään lähtökohtaisesti 5 x 5 riskimatriisitaulukkoa.

Johdon suorittaman riskienarvioinnin osalta riskienhallintamenetelminä tarkastellaan hyödynnettäviksi johdon suppeaa tai laajaa riskiarviota sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisarvioita, joista valitaan ja räätälöidään kulloinkin tarkoituksenmukainen menetelmä.

Keusoten johto on ohjannut ja tarkentanut riskienhallinnasta seuraavaa:

- Riskien tunnistaminen

Tunnistetaan kaikki riskit, jotka voivat vaikuttaa organisaation toimintaan. Tähän sisältyy niin sisäiset kuin ulkoisetkin tekijät. Riskit voivat liittyä esimerkiksi talouteen, lainsäädäntöön, palvelutuotantoon, digiteknologiaan tai henkilöstöön.

- Riskien arviointi

Tunnistettujen riskien vaikutukset ja todennäköisyys arvioidaan. Riskien arvioinnissa voidaan käyttää esimerkiksi riskimatriiseja, joissa arvioidaan riskin vakavuutta ja todennäköisyyttä. Tavoitteena on ymmärtää, mitkä riskit ovat kriittisimpiä ja mitkä vaativat eniten huomiota.

- Riskien priorisointi

Riskien arvioinnin pohjalta priorisoidaan ne riskit, jotka ovat merkittävimpiä organisaation tavoitteiden ja toiminnan kannalta. Priorisointi auttaa fokusoimaan resursseja niihin riskeihin, jotka voivat aiheuttaa suurimman vahingon tai häiriön.

- Riskien hallintastrategioiden kehittäminen

Kehitetään strategioita riskien hallitsemiseksi kuten välttäminen, vähentäminen, siirtäminen ja hyväksyminen.

- Riskien hallintasuunnitelman toteuttaminen

Valitut riskienhallintastrategiat otetaan käyttöön käytännössä. Tämä voi sisältää prosessimuutoksia, koulutusta, teknologian käyttöä tai uusia toimintamalleja. Toteutusvaiheessa on tärkeää varmistaa, että resursseja on saatavilla ja että toiminta on suunniteltua.

- Seuranta ja arviointi

Seurataan jatkuvasti riskienhallintatoimenpiteiden tehokkuutta ja arvioida, onko riskejä ilmennyt tai ovatko ne kehittyneet odotetulla tavalla. Seuranta voi tapahtua säännöllisin väliajoin ja sen avulla voidaan tehdä tarvittavia muutoksia riskienhallintaprosessiin, seurannan toteuttaminen ohjataan riskienhallinnan toimeenpanosuunnitelmassa.

- Raportointi ja viestintä

Riskienhallintaprosessin aikana on tärkeää dokumentoida kaikki tunnistetut riskit, arvioinnit, toimenpiteet ja seuranta. Riskienhallinnan tulokset tulee raportoida johdolle ja aluehallitukselle riskienhallinnan vuosikellon mukaisesti.

Riskienhallinnan toimeenpanosuunnitelma

Keusoten riskienhallinnan toimeenpanosuunnitelma on dokumentti, joka avaa tarkemmin riskienhallintajärjestelmän rakenteen sekä ohjaa riskienhallintastrategioiden käytännön toteuttamista organisaatiossa tämän suunnitelman pohjalta. Toimeenpanosuunnitelma koostuu useista osa-alueista, jotka tukevat riskienhallintastrategian käytäntöön viemistä ja sen jatkuvaa kehittämistä. Toimeenpanosuunnitelma valmistellaan vuosittain huomioiden riskienhallinnan vuosikelloa.

Riskienhallinnan työkaluohjelmistona käytetään Rego:n Laatuporttia, jonka avulla saadaan hyötyä systemaattiseen ja kokonaisvaltaiseen riskien dokumentoinnin tunnistamiseen, arviointiin, hallintaa ja seuraamiseen.

Toimeenpanosuunnitelma määrittelee johdon painopistehjaukset riskienhallintaan sekä sen, kuinka riskienhallinnan toimenpiteet viedään käytäntöön, kuka vastaa niiden toteuttamisesta ja millaisia resursseja tarvitaan. Se sisältää myös aikarajoja ja seurantamekanismeja (vuosikello), mitä kautta voidaan varmistaa sitä, että toimeenpanosuunnitelmaa toteutetaan tarkoituksenmukaisesti sekä päätöksentekomekanismeja tukien.

Lähteet

COSO ERM (2017), The Committee of Sponsoring Organizations` (COSO)
[Enterprise Risk Management](#)

COSO ERM (2025), The Institute of internal Auditors
[Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja organisaatiokulttuuri](#)

ISO 3100 Riskienhallinta (2018), SFS Suomen standardit
<https://sfs.fi/standardeista/tutustu-standardeihin/suositut-standardit/iso-31000-riskienhallinta/>

Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2021/611>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2021/612>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023)
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2023/741>

STM 2011 Riskienhallinta ja turvallisuussuunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3315-6>

VN 2023 Riskienhallinnan käsikirja valtionhallinnon toimijoille
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-633-6>

Valtioneuvoksen periaatepäätös: Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (2025)
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-762-1>